

Rapport 88.30

April 1988

Afdeling : adhoc-werkgroep PKOB

Onderwerp : notitie t.b.v. PKOB
betreffende draaiboek
landbouwmaatregelen
kernongevallenbestrijding.

Datum : 18 april 1988

Rijks- Kwaliteitsinstituut voor land- en tuinbouwprodukten (RIKILT)
Bornsesteeg 45, 6709 PD Wageningen
Postadres: Postbus 230, 6700 AE Wageningen
Telefoon: 08370-19110
Telex: 75180 RIKILT
Telefax: 08370-17717

Verzendlijst: directie Voedings- en Kwaliteitsaangelegenheden
(10x), Rijks-Kwaliteitsinstituut voor land- en tuinbouwprodukten
(6x), Bureau Veiligheid en Milieuhygiene (2x).

Verantwoordelijk: ir. G.F.R. Hendriks
Samensteller: ir. G.F.R. Hendriks
Medewerkster: mw. A. Postma

INHOUDSOPGAVE

blz.

1. Inleiding	1
2. De alarmering	3
3. De netwerken	
3.1. Inleiding	6
3.2. Meetnet 1A	7
3.3. Meetnet 1B	11
3.4. Meetnet 2	11
3.4.1. Melkmonsternetwerk	15
3.4.2. Vlees- en vismonsternetwerk	15
3.4.3. Conserven- en veevoeder monsternetwerk	15
3.4.4. Akker- en tuinbouwmonsternetwerk	15
3.4.5. Grasmonsternetwerk	16
4. De datastroom	16
Bijlage	19

1. INLEIDING

De statistische kans dat er een ongeluk plaatsvindt in een kerncentrale is zeer klein. Dat deze kans desondanks reëel aanwezig is blijkt onder andere uit het TMI-2-ongeluk (1979; USA; atmosferische lozing), het Wildscale-ongeluk (1957; Engeland; lozing op zee) en het Tsjernobyl-4-ongeluk (1986; Sovjet-Unie; atmosferische lozing). Het laatstgenoemde ongeluk, dat veroorzaakt werd door menselijk falen in combinatie met de specifieke eigenschappen van de reactor, heeft grote gevolgen gehad voor de westerse wereld. Ook Nederland behoorde tot de slachtofferlanden.

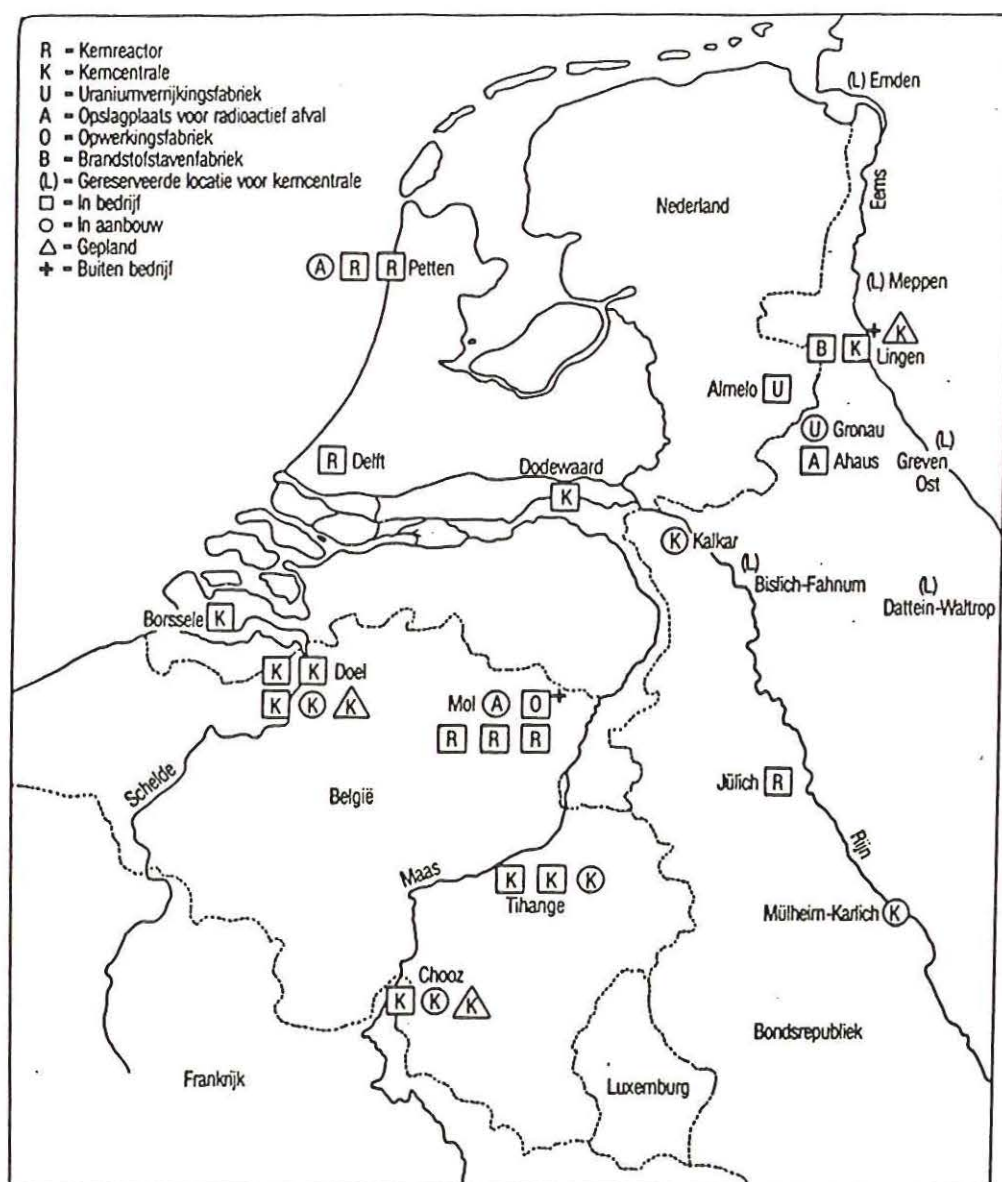
Het door vooruitziende mensen in het verleden opgestelde draaiboek, dat als doel had het coördineren van de maatregelen op het gebied van de Landbouw en de Voedselvoorziening bij kernongevallen, bleek in de praktijk van het Tsjernobyl-ongeluk niet geheel te voldoen. Eén van de meevallers van Tjernobyl was dat het plaats vond op ongeveer 1800 km van onze landsgrenzen. Wat het gevolg van een ongeluk van dergelijke omvang was geweest voor Nederland, in het bijzonder voor de Nederlandse landbouw en voedselvoorziening, indien een dergelijk ongeval plaatsgevonden had met een Nederlandse kernreactor of met één van de aan onze landsgrenzen liggende buitenlandse kernreactors, is niet te overzien. Andere ongelukken, waarbij grote hoeveelheden radioactiviteit vrij kunnen komen zijn natuurlijk ook mogelijk, bijv. een opwerkingsfabriek. In figuur 1 zijn enkele van de mogelijke objecten in Nederland en in de omliggende gebieden aangegeven. In deze figuur zijn mogelijke objecten van militaire aard niet opgenomen.

De ad hoc-werkgroep PKOB is, met name door de ervaring van enige leden met de gang van zaken tijdens het Tjernobyl-ongeval, door het Ministerie van Landbouw & Visserij gevraagd om te komen tot een nieuwe opzet voor een netwerk dat bestemd dient te worden voor het meten van radioactiviteit met betrekking tot land- en tuinbouw- en hieraan gerelateerde producten of benodigdheden in geval van een calamiteit, waarbij grote hoeveelheden radioactiviteit vrij komt. De uit te voeren metingen moeten informatie verschaffen, die van dien aard is dat er zo goed mogelijk onderbouwde maatregelen ter bescherming van de landbouw en de hieraan gerelateerde voedselvoorziening genomen kunnen worden.

In deze notitie presenteert de werkgroep haar nieuwe opzet. Bij deze opzet is de werkgroep er vanuit gegaan dat de gevolgen van een eventuele calamiteit van nationale aard zullen zijn. In de hier gepresenteerde opzet is

echter ook rekening gehouden met de mogelijkheid van een kleinere calamiteit, waarbij de gevolgen alleen lokaal van aard zullen zijn. Het invullen van deze opzet voor een ongeluk op kleinere schaal is nog in voorbereiding.

Figuur 1.

Bij de hier gepresenteerde opzet is de werkgroep uitgegaan van de twee verschillende typen meetopstelling, die zij ter beschikking had. De te onderscheiden meetopstellingen zijn:

- a. Germanium halfgeleideropstellingen
- b. Natriumjodide kristalopstellingen.

Op grond hiervan komt de werkgroep tot 2 meetnetwerken.

In deze notitie zullen de onderdelen alarmering, activering, bemonstering en verwerking van de door de 2 netwerken geproduceerde gegevens, in geval van een calamiteit die nationaal van aard is, beschreven worden. Ook is zo helder mogelijk aangegeven wie waarvoor verantwoordelijk is en welke facetten, buiten de al eerder genoemde invulling in geval van een lokale calamiteit, worden genoemd. Omwille van het inpassen van deze nieuwe opzet voor de meetnetten in het nieuw te vormen interdepartementale draaiboek voor de Kernongevallenbestrijding is uitgegaan van de beperking, dat de alarmering via het Ministerie van VROM verloopt.

2. DE ALARMERING

De werkgroep is er bij het opzetten van het onderdeel alarmering van uitgegaan, dat er een groot incident plaatsgevonden heeft, dat gemeld werd aan het Ministerie van VROM, welk Ministerie overgaat tot het alarmeren van het Ministerie van Landbouw & Visserij met het verzoek/advies om de haar ter beschikking staande meetnetten te activeren.

Na terugmelding van de portier van het Ministerie van Landbouw & Visserij aan het Ministerie van VROM gaat de portier over tot het alarmeren van onderstaande diensten en functionarissen:

- a. Directie Voedings- en Kwaliteitsaangelegenheden (VKA)
- b. Bureau Veiligheid en Milieuhygiëne (BVM)
- c. Provinciale Voedsel Commissarissen (PVC)
- d. Algemene Inspectie Dienst (AID).

ad a.

De Directie VKA gaat na terugmelding diverse diensten, die haars inziens van belang zijn en die betrokken zijn bij de bestuurlijke kant van de afwerking van de calamiteit, alarmeren en activeren. Deze alarmering wordt nader uitgewerkt door de Directie VKA.

ad b.

De 24-uurswaakdienst van het BVM wordt gealarmeerd. Deze gaat na terugmelding over tot het alarmeren van het RIKILT, en het LMRV. Het RIKILT en het LMRV melden zich terug. Het RIKILT gaat vervolgens over tot het alarmeren van het COZ te Leusden en de KvW te Nijmegen. Waarschijnlijk worden in de toekomst ook de RVV-kringlaboratoria in Weert, Rotterdam, Alkmaar en Assen gealarmeerd. Hier wordt bij de bespreking van meetnetwerk 1 op teruggekomen. Elke door het RIKILT gealarmeerde dienst meldt zich terug. Meetnet 1 is nu gealarmeerd.

ad c.

De portier alarmeert in elke betrokken provincie de PVC of diens plaatsvervanger. Deze meldt zich terug. Op zijn beurt alarmeert de PVC de Stichting tot Uitvoering van Landbouw Maatregelen (StULM), de betrokken regionale overheden en diensten, zoals politie en brandweer, of anderen. Verder alarmeert de PVC of diens plaatsvervanger de AID en, indien aanwezig, de provinciale KvW. Tevens worden de provinciale melkfabrieken, RVV-kringlaboratoria, het CBT, de visafslagen, veevoederfabrieken en conservenfabrieken gealarmeerd. Elke gealarmeerde persoon of instelling meldt zich terug. Meetnet 2 is nu gealarmeerd.

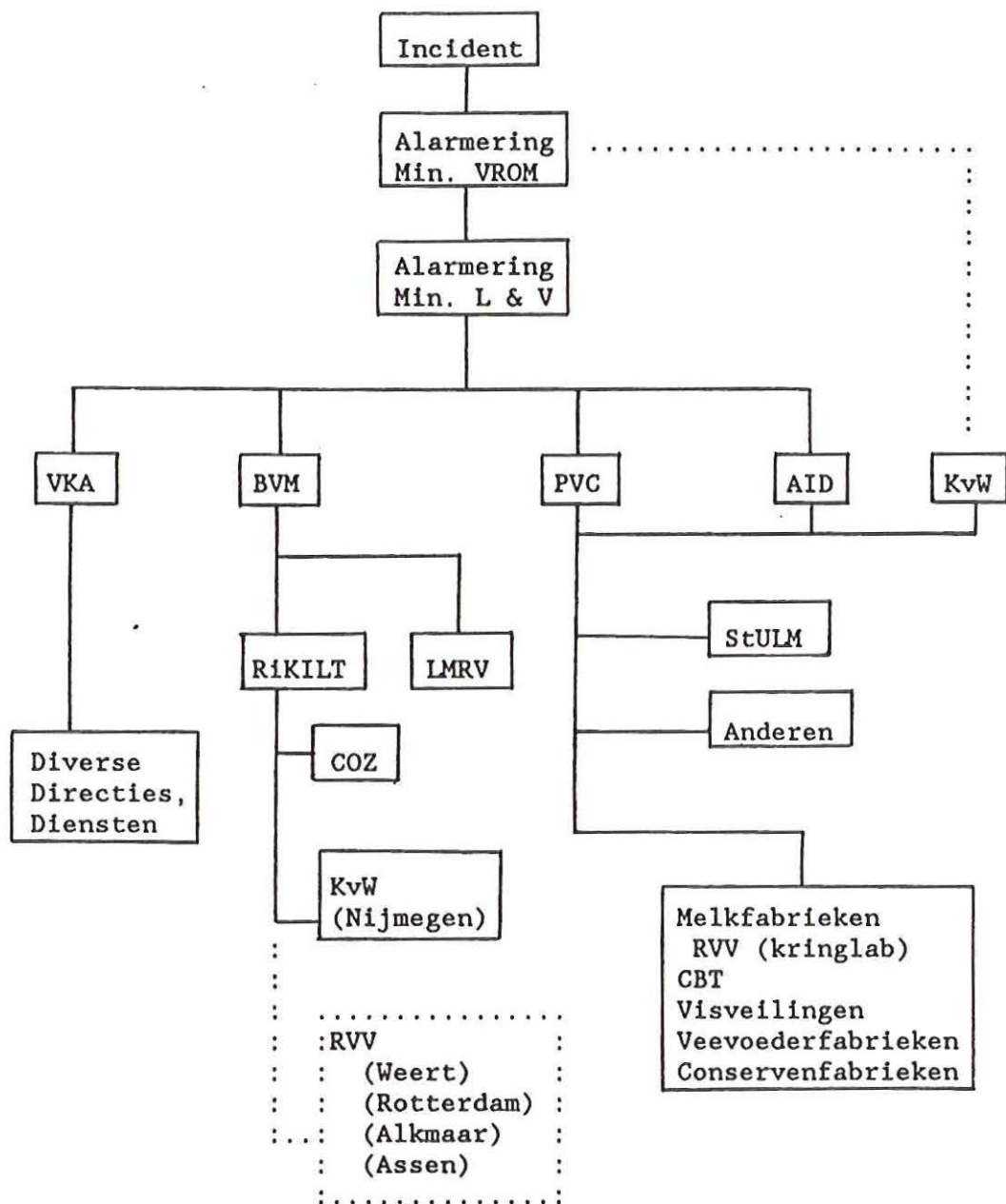
ad d.

De portier alarmeert de (landelijke) AID te Kerkrade. Deze meldt zich terug.

De alarmering van de betrokken landbouwkundige instanties is nu een feit.

Het bovenstaande is schematisch weergegeven in figuur 2.

Figuur 2.

3. DE NETWERKEN

3.1. Inleiding

Met betrekking tot de informatievoorziening aangaande de besmetting van de voedselketen, die valt onder de verantwoordelijkheid van het Ministerie van Landbouw & Visserij, kunnen twee informatieverzamelende meetnetten onderscheiden worden. Het onderscheid is gebaseerd op de bovenstaande indeling in typen meetapparatuur (soort informatie), de mobiliteit en een onderscheid in de te bemonsteren produkten. De twee meetnetten zullen in dit hoofdstuk kort beschreven worden. Hierbij wordt vermeld welke monsters er genomen worden, wie de bemonstering en wie de metingen uitvoert. Zover mogelijk wordt ook aangegeven wie het transport van de genomen monsters verzorgt en hoe de verkregen meetgegevens verder stromen naar de technische en bestuurlijke staf. Bij de opzet van beide netwerken is er van uit gegaan dat het netwerk zowel kan functioneren in geval van een nationale als van een lokale calamiteit. Ook is er van uit gegaan dat de bij beide netwerken behorende computerprogrammatuur op elkaar is afgestemd. Voor dit laatste is het LMRV verantwoordelijk. Het Ministerie van Landbouw & Visserij zorgt voor de financiën.

Netwerk 1 is geformeerd rond de Germanium-halfgeleider meetopstellingen. Het netwerk heeft 6 vaste en 1 mobiele meetopstellingen ter beschikking. De Germanium-halfgeleider opstellingen zijn in staat de bijdrage van verschillende nucliden in de totaal waargenomen gamma-straling per monster te bepalen. Ze leveren hoogwaardige informatie over de samenstelling en de mate van de besmetting, van een relatief gering aantal monsters. Netwerk 1 wordt gevormd door het Landelijk Meetnet Radioactiviteit in Voedsel (LMRV), het RIKILT, het COZ en de Keuringsdienst van Waren (KvW).

Netwerk 2 is geformeerd rond de Natriumjodide-kristal meetopstellingen. Natriumjodide meetopstellingen zijn afgeregeld om I-131 en Cs-137 te bepalen. Deze bepaling is echter onnauwkeurig, omdat het oplossend vermogen van dit type meetopstelling te laag is. De bijdrage van dochternucliden zoals I-132 en Cs-134 en andere storende kortlevende nucliden aan de gemeten straling is niet te onderscheiden. Dit leidt tot een overschatting van de besmetting en stralingsbelasting op lange termijn. De door deze opstelling geleverde informatie geeft dus een indicatie over de mate van voorkomen van de besmetting, maar wel in een groot aantal monsters. Hierdoor wordt een beter inzicht verkregen in de geografische spreiding van besmette voedingsmiddelen, oftewel het voorkomen van de besmetting.

Netwerk 2 wordt gevormd door het LMRV en door de meetopstellingen van de KvW. Deze dienst valt echter niet onder de jurisdictie van het Ministerie van Landbouw en Visserij (L&V). Met de KvW dienen daarom nog afspraken gemaakt te worden betreffende de producten, die zij zal meten. De meetgegevens gaan in alle gevallen direct naar het meetcentrum Wageningen.

Het verschil tussen de meetnetten 1 en 2 is dat meetnet 1 vanuit Den Haag gealarmeerd wordt en meetnet 2 door de PVC. Hierbij dient opgemerkt te worden dat meetnet 1 beter te besturen is dan meetnet 2.

Het functioneren van beide netwerken is schematisch weergegeven in figuur 3.

3.2. Meetnet 1A

Het doel van meetnet 1 is het leveren van informatie over zowel de mate waarin als de samenstelling van de besmetting. Men kan hierbij onderscheid maken tussen meetnet 1A, de vaste Germanium-halfgeleider meetopstellingen, en meetnet 1B, de mobiele Germanium-halfgeleider meetopstelling. Voor meetnet 1A zijn 6 meetopstellingen beschikbaar. Het Centraal Orgaan voor Zuivelcontrole (COZ) te Leusden (nabij Amersfoort) en de KvW te Nijmegen bezitten er ieder een. Het Rijkskwaliteit Instituut voor Land- en Tuinbouwproducten (RIKILT) en het LMRV, beide te Wageningen, bezitten er ieder twee. Het Bureau Veiligheid en Milieuhygiëne (BVM/DLO) wordt in geval van een calamiteit gewaarschuwd door het Alarmcentrum. Het BVM op zijn beurt alarmeert het RIKILT en het LMRV. Het RIKILT draagt zorg voor de alarmering van het COZ en de KvW te Nijmegen. Het LMRV, het RIKILT, de COZ en de KvW te Nijmegen dragen zorg voor zowel het onderhoud van de meetapparatuur en bijbehorende randapparatuur als voor de bemanning ervan. In het geval van een calamiteit moeten er gedurende meerdere dagen achtereenvolgend 24 uur per dag verschillende typen monster gemeten kunnen worden. De personele bezetting komt voor verantwoording van de betreffende diensten, maar dient uit minimaal 4 ploegen per meetopstelling te bestaan.

De te onderscheiden typen monsters zijn:

Gras.

Melk.

Vlees: middenrif.

Marine organismen: schaaldieren. Indien niet voorhanden: vis.

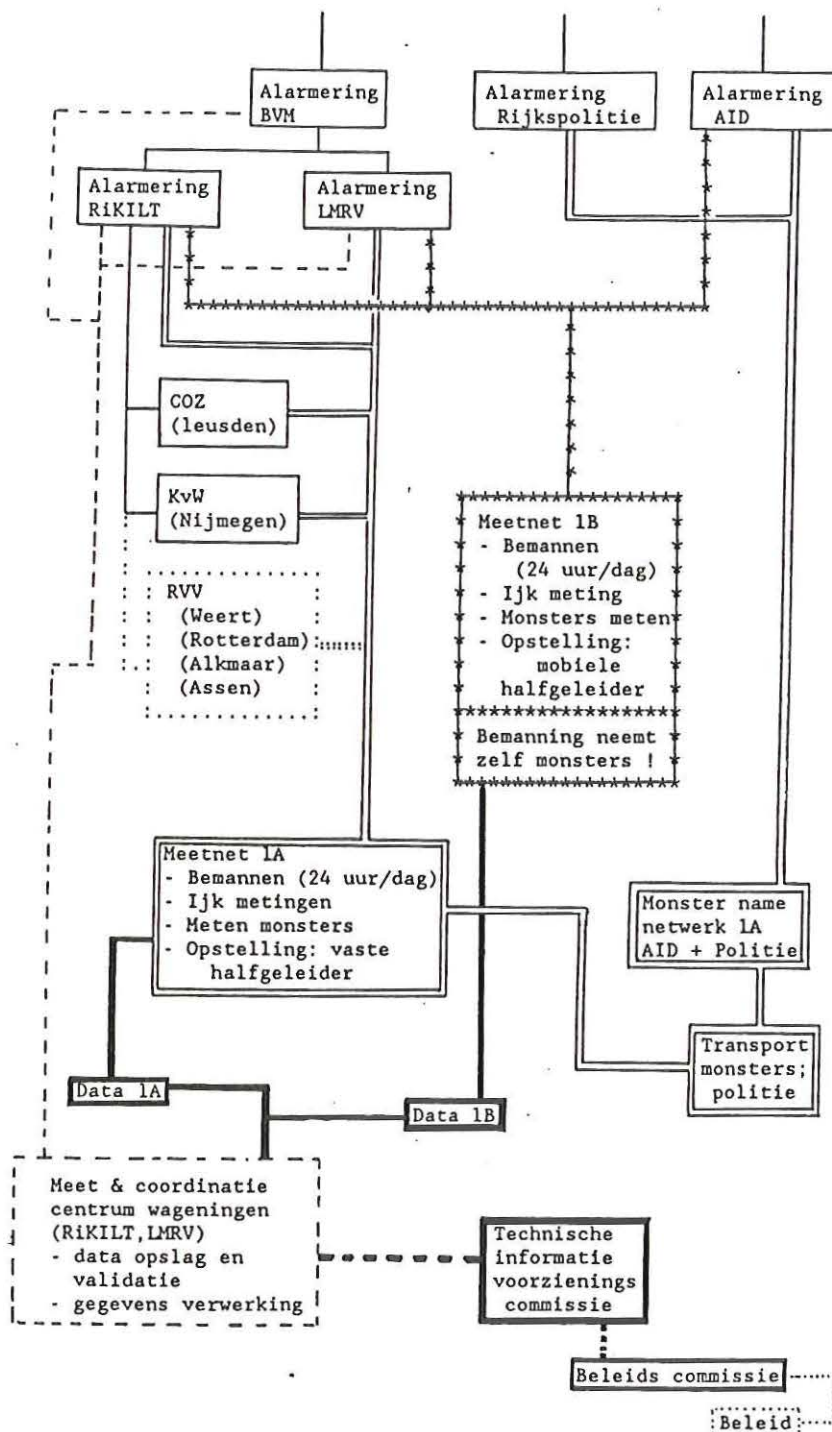
Bassinwater: indien niet voorhanden: stilstaand oppervlaktewater.

Akker- en tuinbouwproducten: afhankelijk van het seizoen.

Breedbladige gewassen: b.v. boerenkool, maïs of spinazie.

Iedere provincie is door de PVC ingedeeld in 6 regio's. Uit het centrum van al deze regio's wordt bovenstaand pakket van monsters genomen. Deze monsters worden op de halfgeleiders geanalyseerd. De bemonstering wordt door de AID, in nauwe samenwerking met de Rijkspolitie, uitgevoerd.

Figuur 3.

De Rijkspolitie zorgt voor het vervoer van de AID-ambtenaar naar de monsternameplaatsen. Tevens verzorgt zij het vervoer van de genomen monsters naar de aangewezen meetopstelling. De genomen monsters worden met verschillende voertuigen vervoerd. De AID-ambtenaar kan bij de bemonstering geassisteerd worden door ambtenaren van de Rijkspolitie.

Indien het op organisatorische of politieke gronden niet mogelijk blijkt om het transport van monsters door de Rijkspolitie te laten uitvoeren is het eerste alternatief de brandweer. Een tweede alternatief zou de marechaussee kunnen zijn.

De aangewezen meetopstellingen per provincie zijn:

PROVINCIE	MEETOPSTELLING	OPSTELLINGNR.	PLAATS
-----	-----	-----	-----
Limburg	RKvW	1	Nijmegen
Drente	RKvW	1	Nijmegen
Brabant	RIKILT	2	Wageningen
Overijssel	RIKILT	2	Wageningen
Groningen	RIKILT	3	Wageningen
Utrecht	RIKILT	3	Wageningen
Noord-Holland	COZ	4	Leusden
Friesland	COZ	4	Leusden
Zuid-Holland	LMRV	5	Wageningen
Flevoland	LMRV	5	Wageningen
Zeeland	LMRV	6	Wageningen
Gelderland	LMRV	6	Wageningen

Bij deze verdeling kunnen in geval van een "lokale" calamiteit meerdere meetopstellingen geactiveerd worden. Bij een nationale calamiteit wordt op deze manier de binnenkomst van de monsters gereguleerd door de reistijd.

Alle meetgegevens (datastroom 1) worden per computer doorgegeven naar het Meetcentrum Wageningen, waar de opslag ,validatie en een eventuele data-reductie zal plaats vinden. Het RIKILT geeft deze gegevens in overzichtelijke vorm door aan de TC. De verdere stroom van de gegevens wordt doorgegeven aan het BC.

De adhoc-werkgroep PKOB zag graag geld ter beschikking komen om in ieder

geval 4 RVV-kringlaboratoria uit te rusten met ieder 1 Germanium-halfgeleider meetopstelling, inclusief speciaal opgeleid personeel. Gedacht wordt aan de RVV-kringlaboratoria in Alkmaar, Assen, Rotterdam en Weert. Een eventuele 5e opstelling in Breda zou ook welkom zijn. De reden voor deze uitbreiding is te zien in figuur 4. In deze, eventueel in combinatie met figuur 1 te lezen, figuur is de geografische ligging te zien van de halfgeleider meetopstellingen.

Figuur 4.

- vaste germanium-halfgeleider opstellingen van het COZ, RiKILT en LMRV
- ▲ mobiele germanium-halfgeleider standplaats LMRV
- gewenste RVV germanium-halfgeleider opstellingen
- ⊕ vaste germanium-halfgeleider opstelling van de KvW

Opvallend is dat deze in het centrum van de land geconcentreerd zijn. In geval van een calamiteit, waarbij het centrum van het land niet bereikbaar is, is meetnet 1 dan helemaal uitgeschakeld. Door 4 RVV-meetopstellingen met germanium-detectoren aan meetnet 1 toe te voegen zijn de 4 windstreken beter te bedienen. Tevens komt er dan gedurende de eerste uren van een eventuele calamiteit sneller informatie uit de provincies ter beschikking. De 5e meetopstelling in Breda zou vooral de provincie Zeeland kunnen bedienen. De meetopstelling in Rotterdam kan dan alleen voor het Westland gebruikt worden. Eventueel kunnen ook meetopstellingen verplaatst worden, mits de RVV er enkele extra aanschaf en van personeel voorziet.

3.3 Meetnet 1B

Meetnet 1B is gebaseerd op een mobiele halfgeleider. De standplaats van deze opstelling is Wageningen. Het LMRV draagt zorg voor het onderhoud van deze meetwag en de bijbehorende apparatuur. De primaire functie van de meetwag en is het nader specificeren van de aard en de omvang van een besmetting in een afgepaald gebied. De opdracht hiertoe is afkomstig van de TC of van het Meetcentrum Wageningen.

De meetwag en wordt bemand door het RIKILT, het BVM en de AID en moet in geval van nood 24 uur per dag gebruikt kunnen worden gedurende meerdere dagen achtereen. Monsternamen en monstermetingen worden door de bemanning zelf verricht. Een gedetailleerde invulling voor o.a. de bevoorrading en de wijze van doorgifte van de meetgegevens dient nog nader uitgewerkt te worden. De meetgegevens zouden op een van de volgende manieren doorgegeven kunnen worden aan het Meetcentrum Wageningen:

per telefoon/mobilofoon.

per radio.

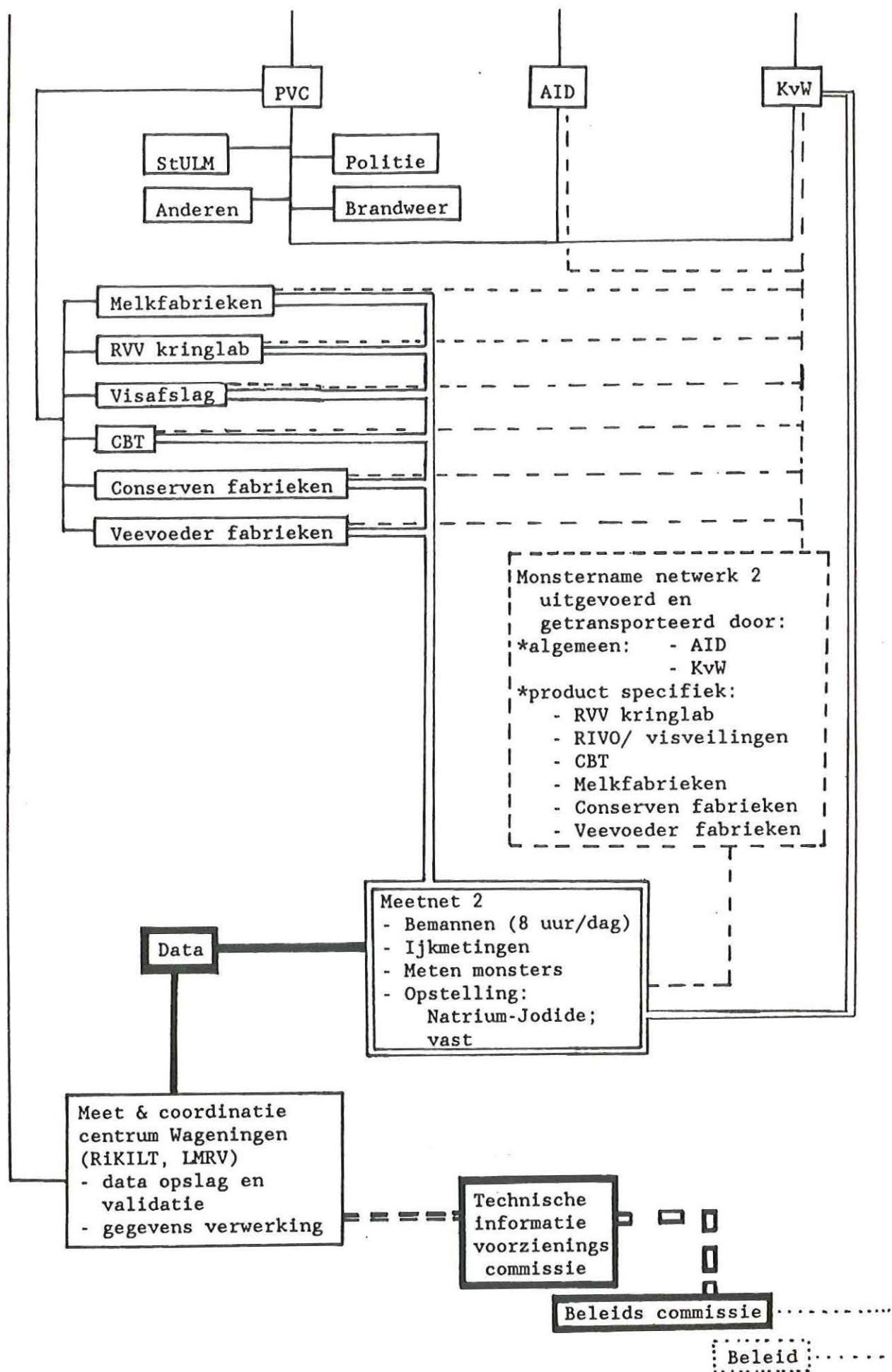
per koerier (politie, brandweer, civiele dienst).

Het Meetcentrum Wageningen ontvangt de gegevens en draagt zorg voor de opslag en validatie. Na een eventuele datareductie worden de gegevens in overzichtelijke vorm aan de TC doorgegeven.

3.4. Meetnet 2

De functie van dit meetnet is het geven van een indicatie van de omvang van het besmette gebied door middel van de geconstateerde besmetting van bepaalde voedingsmiddelen uit dat gebied. De alarmering en activering van meetnet 2 staat weergegeven in figuur 5.

Figuur 5.

Meetnet 2 is opgebouwd uit het LMRV en het netwerk van de KvW, dat bij hierbij aangesloten zou moeten worden. Het meetnet bestaat in feite uit verschillende product-gespecialiseerde monsternetwerken. Al deze monster-netwerken worden door de PVC gealarmeerd, waarna bemanning van de meetop-stellingen plaatsvindt. Het LMRV houdt door middel van bijscholing en oefenmonsters de kwaliteit van meetnet 2 op peil. Tevens draagt het LMRV zorg voor het onderhoud van de meetopstellingen, met uitzondering van die van de KvW, die hierbij een eigen verantwoordelijkheid heeft.

Meetnet 2 omvat:

77 melk-

14 vlees-

5 vis-

4 cursus/ondersteunings-

6 conserven- en

7 veevoedermonitoren, die onder het Ministerie van L & V vallen en

15 monitoren, die onder de KvW (VROM) vallen. Opvallend is dat het LMRV geen akker- en tuinbouwmonitoren bezit. De geografische spreiding van dit netwerk is weergegeven in figuur 6.

Zoals hiervoor reeds vermeld neemt ook een medewerker van het BVM plaats in het meetcentrum Wageningen. Deze medewerker heeft een ondersteunende functie en verzorgt de stralingshygiënische begeleiding van meetnet 2.

De verkregen meetgegevens worden doorgegeven aan het Meetcentrum Wageningen, dat zorg draagt voor de opslag en validatie (voor zover mogelijk). Het Meetcentrum Wageningen geeft deze gegevens, na een eventuele gegevensreduc-tie, door aan de TC. Desgewenst kunnen de te nemen monsters, in soort en aantal, door het Meetcentrum Wageningen bijgestuurd worden.

De volgende monsternetwerken kunnen onderscheiden worden:

melk

vlees en vis

akker en tuinbouw

conserven en veevoeder

gras.

Figuur 6.

- Melkmonitoren
- ▲ Vleesmonitoren
- Toegevoegde monitoren
groenten/fruit
- ⬢ Centraal meetsysteem
gegevensverwerking
- ⊕ Monitoren KvW

3.4.1. Melkmonsternetwerk

Bij dit netwerk zijn vrijwel alle melkfabrieken in Nederland aangesloten. De melkfabrieken zorgen voor de bemanning van de meetopstelling. Met dit netwerk worden alleen melkmonsters (meng of individueel) gemeten. De monsters worden door de melkfabrieken zelf genomen uit de door hen aangeboden melk. Het eventueel meten van individuele melkmonsters kan in overleg met de boer en de AID geregeld worden. De gegevens worden per computer doorgegeven aan het Meetcentrum Wageningen.

3.4.2. Vlees- en vismonsternetwerk

Het vlees- en vismonsternetwerk wordt gevormd door de kringlaboratoria van de Rijksdienst voor keuring van Vee en Vlees (RVV). Deze zorgen ook voor de bemanning van de meetopstelling. De RVV-kringlaboratoria nemen zelf de monsters uit het aan hen aangeboden vlees. Verder worden met deze meetopstellingen ook monsters van marine organismen gemeten. De bemonstering van de marine organismen wordt, na overleg met de PVC, verzorgd door de AID, het Rijksinstituut voor Visserij Onderzoek (RIVO) of de RVV zelf. De meetgegevens worden per computer doorgegeven aan het Meetcentrum Wageningen.

3.4.3. Conserven- en veevoedermonsternetwerk

Er zijn bepaalde veevoederfabrieken, die aangesloten zijn bij het LMRV. Er zijn tevens enkele conservenfabrieken met een meetopstelling. Deze bedrijven nemen monsters uit de aangevoerde producten en sturen de meetgegevens naar het Meetcentrum Wageningen.

3.4.4. Akker- en tuinbouwmonsternetwerk

De meetopstellingen van dit monsternetwerk bevonden zich tot voor kort op de groente- en fruitveilingen. Dit is om personele redenen niet meer mogelijk. De nadruk ligt bij dit monsternetwerk in eerste instantie op breedbladige gewassen, zoals spinazie en boerenkool, uiteraard afhankelijk van het seizoen. De monsternamen gebeuren door de AID-ambtenaren, eventueel met inschakeling van de StULM, en de CBT.

De adhoc-werkgroep stelt voor om de akker- en tuinbouwmonsters door zowel de RVV-kringlaboratoria als de KvW te laten meten, afhankelijk van de afstand van de monsternamenplaats naar de dichtstbijzijnde meetopstelling. Er dient dan wel vastgelegd te worden dat de meetgegevens van de KvW ook doorgegeven worden aan het Meetcentrum Wageningen.

De werkgroep doet het volgende voorstel:

In geval van een calamiteit zou ook bassinwater, nodig voor de bevoeiing van gewassen, op radioactieve besmetting gecontroleerd moeten worden.

Redenen om dat onder dit monsternetwerk te laten vallen zijn:

1. Leveranciers van groente- en fruitveilingen zijn onder andere tuinders, die dit soort water (mogelijk) voor bevoeiing gebruiken. Dit versimpelt de bemonstering van bassinwater. Iedere (of een beperkt aantal) tuinder(s) zou een monster van zijn bassinwater mee kunnen nemen of geven, zodra deze aan de veiling levert.

In geval van nood kan de politie, de AID, de StULM, de KvW of de veiling met instemming van de tuinder een monster nemen.

2. De meetopstelling hoeft hiervoor niet speciaal aangepast te worden.
3. Er hoeft geen speciaal netwerk, met alle bijkomende problemen, opgezet te worden.

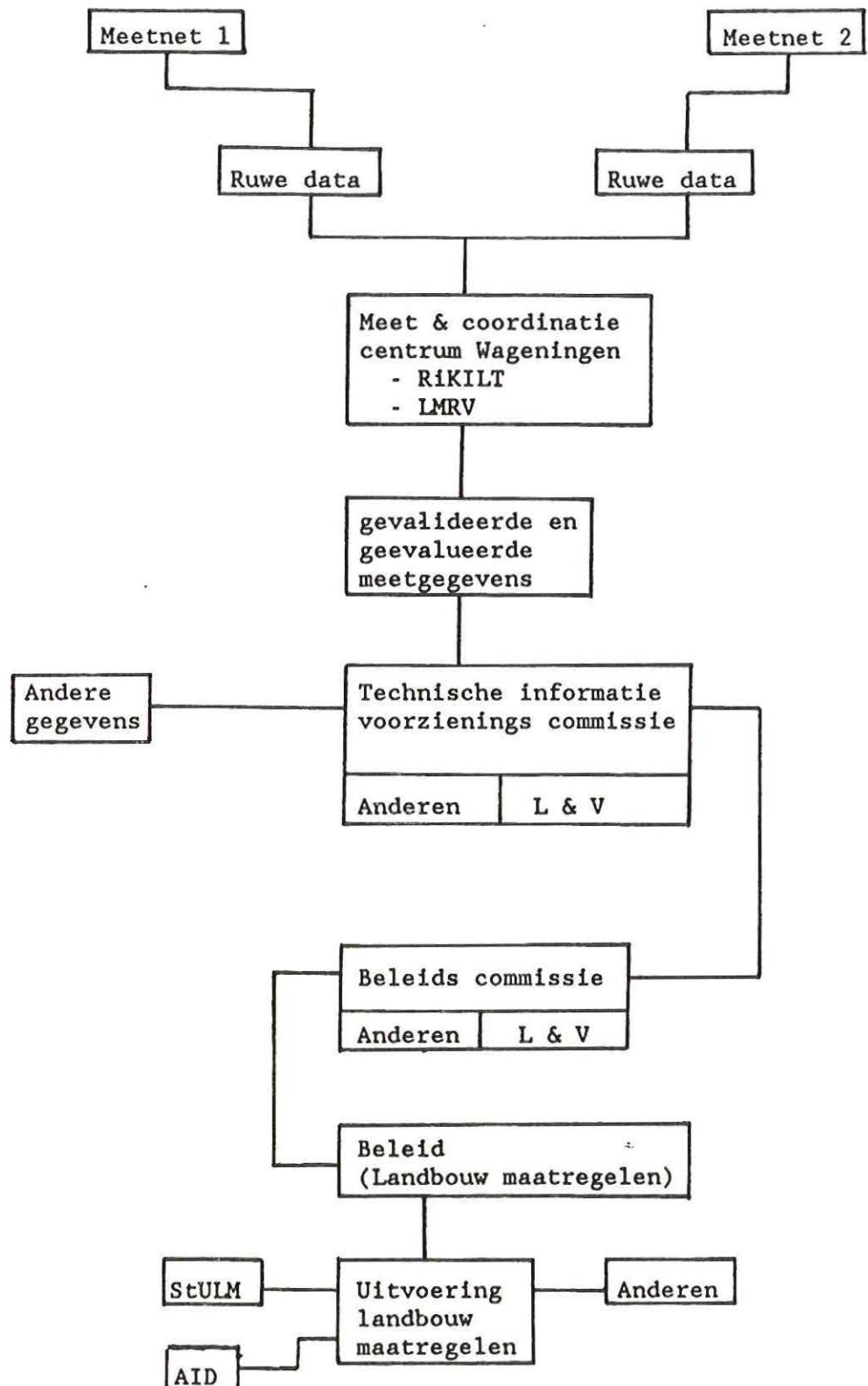
3.4.5. Grasmonsternetwerk

De adhoc-werkgroep stelt voor om het meten van grasmonsters door zowel de RVV-kringlaboratoria als de KvW over te laten, afhankelijk van de afstand van de monstername plaats naar de dichtbijzijnde meetopstelling. Het meten van grasmonsters wordt dus niet door de melkfabrieken uitgevoerd. De motivatie hiervoor is dat de RVV's en de KvW een betere monsterbehandeling en meting zorg kan dragen dan de melkfabrieken. De bemonstering zelf wordt uitgevoerd door de AID, evt. de StULM en de KvW. De meetgegevens worden in ieder geval rechtstreeks doorgegeven aan het Meetcentrum Wageningen.

4. DE DATASTROOM

Al het hiervoor genoemde heeft tot doel het leveren van informatie, die gebruikt kan worden voor het tot stand komen van maatregelen ter bescherming van de landbouw en de voedselvoorziening. Voor de volledigheid wordt in dit hoofdstuk aangegeven waar de informatie, zover betrekking hebbend op landbouw en de voedselvoorziening, gegenereerd, opgeslagen en verwerkt wordt. Na deze verwerking zal aangegeven worden waar deze informatie naar toe gaat, hoe het uiteindelijke beleid tot stand komt en door wie het uitgevoerd dient te worden. Dit alles is schematisch weergegeven in figuur 7.

Figuur 7.

De benodigde informatie wordt gegenereerd door de meetnetten 1 en 2. Deze staan nader beschreven in hoofdstuk 3. Beide meetnetten geven hun gegevens door aan het Meet- en Coördinatiecentrum Wageningen, dat gevormd wordt door het RiKILT, het LMRV en de BVM. Het BVM heeft hier een adviserende taak met betrekking tot stralingshygiënische maatregelen. In het meetcentrum wordt de door de meetnetwerken 1 en 2 gegenereerde data opgeslagen, gevalideerd en verwerkt. Het eindproduct van deze verwerking is een stuk informatie ten behoeve van het nemen van beslissingen. Dit stuk informatie wordt doorgegeven aan de Technische (informatievoorzienings-)Commissie (TC).

De TC ontvangt, naast het stuk informatie dat betrekking heeft op de landbouw en de voedselvoorziening, ook andere informatie, bijvoorbeeld de weersverwachting. De taak van de TC is om alle aangeboden informatie op zijn waarde te beoordelen. De TC brengt vervolgens, ondersteund door de geleverde informatie, advies uit aan de beleidscommissie (BC) met betrekking tot de gewenste af te kondigen maatregelen.

De BC is, net als de TC, een interdepartementale commissie. Het Ministerie van Landbouw & Visserij heeft zitting in beide commissies. In de BC wordt het aangeboden advies, door gegevens ondersteund, op de bestuurlijke consequenties beoordeeld. De BC neemt een besluit met betrekking tot het vervolgens te voeren beleid. In concreto worden er dan al dan niet beleidsmaatregelen afgekondigd.

De uitvoering van eventueel afgekondigde maatregelen wordt door de BC gecoördineerd. Provinciaal zal die coördinatie neerkomen bij de PVC. De BC staan voor het uitvoeren verscheidende diensten ter beschikking. Voor landbouwmaatregelen zijn dit de StULM en de AID. Andere diensten kunnen hiertoe ook ingeschakeld worden.

BIJLAGE

Samenstelling van de Adhoc-werkgroep PKOB:

de RiKILT-medewerkers:

dr. F.A. Huf (voorzitter)

dr. W.G. de Ruig

drs. P.H.U. de Vries

T.D.H. van der Struijs

J. Harbers

mw. A. Postma

de Directie VKA-medewerker:

ir. G.F.R. Hendriks

de BVM-medewerkers:

ing. A. van Wijngaarden

P.H. Dignum